

ПЕРЕДУМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМУ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

*К.П. Болдовська, канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

За сучасних умов інтеграційних і глобалізаційних перетворень поряд із внутрішніми джерелами відновлення і розбудови національного економічного потенціалу та прискорення розвитку економічного комплексу країни, важливою складовою цих процесів є здатність залучати й ефективно використовувати інтернаціональні ресурси і фактори виробництва, що забезпечується, зокрема, через механізм прямого іноземного інвестування. Останній створює передумови подальшої активізації господарського життя і забезпечує додаткові можливості успішного просування економіки країни на шляху її інноваційного розвитку й інтеграції до світового співтовариства.

Разом з тим, одного тільки факту збільшення фізичного обсягу інвестицій недостатньо для досягнення стійкого економічного зростання, оскільки окрім інвестицій до реального сектору економіки у сучасних умовах головними «стовпами» економічного зростання є розвиненість, ефективність і стабільність фінансових ринків (головною функцією яких є ефективна мобілізація і розміщення капіталу), високий рівень людського капіталу (як міри здатності країни приймати нові технології через прямі іноземні інвестиції), а також інвестиції в інформацію та комунікаційні технології (що сприяє мобільності міжнародного капіталу та дифузії нових знань, технологій та інновацій). Як показують чисельні дослідження, зокрема [1], для індустріальних країн з ринковою економікою всі перераховані вище фактори позитивно впливають на зростання валового внутрішнього продукту, тоді як для країн з низьким рівнем доходу і постсоціалістичних транзитивних країн такої залежності не виявлено через те, що перераховані вище детермінанти економічної конвергенції в цих країнах не відповідають потрібному їхньому рівню. Іншими словами, будь-які обсяги вітчизняних та іноземних інвестиційних надходжень не можуть справити імпульсного ефекту на економічне зростання і служити поштовхом до кумулятивного розгортання, якщо для цього відсутні ендогенні чинники [2].

У контексті поглиблення економічної взаємодії країн стимулювання інвестиційної активності, вдосконалення механізмів залучення інвестицій, повне і всебічне використання інвестиційного потенціалу визначається як вагома складова формування засад ефективної і рівноправної інтеграції країни до світового співтовариства. Відтак, іноземне інвестування має посідати особливе місце у структурі зовнішньоекономічних пріоритетів розвитку економіки будь-якої країни.

Разом з тим, за умов загострення глобальної конкуренції між країнами за іноземний, першою чергою, підприємницький капітал, національна економічна політика має бути орієнтована не стільки на пряму участь країн у світових інвестиційних процесах, скільки на створення умов для налагодження їх інвестиційного співробітництва на партнерських засадах як на національному, так і на міжнародному інвестиційних ринках. Відтак, одним з визначальних завдань державної політики України в інвестиційній сфері має бути створення рівних умов для ведення бізнесу й інвестування в економіку України суб'єктами господарювання різної форми власності і резидентності, здійснення процесу інвестування на прозорих і цивілізованих засадах, утвердження прав приватної власності (передусім на землю, нерухомість) і забезпечення їх надійного захисту, поліпшення структури інвестиційних джерел, розвиток стійких та ефективних фінансових інститутів та інститутів, що здійснюють фінансове адміністрування.

Таким чином, для досягнення стійкого економічного зростання, країни, зокрема ті, що не відносяться до числа високо розвинутих, повинні здійснювати адекватну вітчизняну політику, яка сприяє внутрішньому інвестуванню, та політику, спрямовану на залучення прямих іноземних інвестицій, поряд із політиками, що заохочують розвиток ефективних місцевих фінансових ринків і фінансових посередників та спрямовані на підвищення рівня людського капіталу.

Перелік посилань:

1. Welfens P. J. J. *Investment, Financial Markets, New Economy Dynamics and Growth in Transition Countries* / P. J. J. Welfens // *Экономический журнал ВШЭ*. – 2003. – № 2. – С. 173-220.

2. Болдовська К. П. *Ключові детермінанти залучення інвестицій як важеля економічного зростання країни і розвитку підприємництва за сучасних умов глобалізаційних перетворень* / К. П. Болдовська // *Financial-economic and innovative support of entrepreneurship development in the spheres of economy, tourism and hotel-restaurant business : collective monograph ; [Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Yatsenko V.M.]*. – Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom. – 2017. – PP. 283-292.